

Strategische visie Matoekoe 2017 - 2021

Datum: 25-07-2017
Versie: 2017_1.0

Inhoud

Inhoud.....	2
1 Inleiding.....	3
2 Matoekoe	4
2.1 Missie Stichting Heilpedagogisch Centrum Matoekoe	4
2.2 Waar gaan we voor? (Visie).....	5
2.3 Doelstellingen Matoekoe	5
2.4 Kernactiviteiten Matoekoe	5
2.5 Doelgroep Matoekoe.....	6
2.6 Opname capaciteit	6
2.7 Organisatiestructuur.....	6
2.8 Personeel.....	7
3 Terugblik.....	8
4 Onze strategische keuzes	9
4.1 Groot onderhoud gebouwen	9
4.2 Opleiding en interne scholing.....	9
4.3 Ontwikkelen van werkplaatsen.....	9
4.4 Uitbreiden Wonen voor volwassenen.....	9
4.5 Professionaliseren bedrijfsorganisatie.....	10
4.6 Verbeteren begeleidingstraject.....	10
4.7 Zichtbaarheid producten	10
4.8 Milieu	10
4.9 Uitgangspunten strategische keuzes	10

BIJLAGEN:

Bijlage 1 - Organogram

Bijlage 2 - Planning strategische keuzes

Bijlage 3 - Beeldplan

Bijlage 4 - Uitwerking afdelingen

1 Inleiding

Voor u ligt de strategische visie van Matoekoe. Hierin beschrijven we wie we zijn, waar we voor staan, wat onze ambities zijn en hoe we die willen bereiken in de komende jaren. Met deze strategische visie bepalen we de koers voor de komende 5 jaar. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten: maatschappij gedreven, mensgericht (antroposofie/ kracht van de mens) en bestaansrecht (zorg en begeleiding voor kinderen en (jong-) volwassenen met een ontwikkelingsstoornis).

Deze uitgangspunten bepalen de grondhouding van waaruit we werken. Centraal staan de hulpvragen van onze pupillen. Om invulling te geven aan onze strategische visie houden we rekening met onze pupillen, de overheidseisen, onze partners en onze financiële mogelijkheden.

Door de huidige economische ontwikkelingen in het land staan we voor grote uitdagingen. De subsidies worden niet of niet op tijd door de overheid betaald, de financiële situatie en daarmee gepaard gaande zwakke SRD zorgt voor stijgende kosten. Donaties en sponsoring worden niet meer vanzelfsprekend gegeven. Het zal niet altijd gemakkelijk zijn om met deze uitdagingen om te gaan.

2 Matoekoe

Matoekoe, opgericht in 1988, is een heilpedagogische instelling die zorg en begeleiding biedt aan ± 60 pupillen (van wie 15 intern) met een ontwikkelingsstoornis in de leeftijdscategorie van 6 tot 25 jaar. De leeftijd van de pupillen varieert bij het schrijven van dit document van 7 tot 40 jaar. Dit heeft te maken met het feit dat er landelijk geen doorstromingsmogelijkheid bestaat na het bereiken van de leeftijd van 25 jaar. De pupillen die niet op het terrein van Matoekoe wonen worden dagelijks met een bus van en naar huis gebracht.

Binnen de **heilpedagogie**, die zijn oorsprong heeft in de antroposofie, wordt een appèl gedaan op de gezondmakende krachten in het kind met een ontwikkelingsstoornis door opvoeding, verzorging, begeleiding en onderwijs. De begeleidingsstijl van Matoekoe neemt niet de beperkingen van de kinderen als vertrekpunt, maar baseert zich op wat zij wél kunnen.

Naast de heilpedagogie wordt ook gebruik gemaakt van **socialtherapie**. Hiervan spreken we bij de zorg voor volwassenen. Van pedagogie is namelijk geen sprake meer, omdat de persoon volwassen is en, stoornis of beperking of niet, ook op deze manier benaderd moet worden. De volwassene met een beperking is onderdeel van een gemeenschap waarin hij/zij veilig, beschermd en verzorgd is, maar waar ook een beroep wordt gedaan op het individuele ontwikkelingspotentieel. De belangrijkste gereedschappen hierbij zijn zinvol werk, kunstzinnige vorming en een rijke sociale en culturele omgeving.

Socialtherapie richt zich op een volwaardig leven van de (jong)volwassene met een ontwikkelingsstoornis door aanbod van zinvol werk, aandacht voor het sociale en aandacht voor het culturele leven. Vandaar dat er naast een school waar door de kinderen therapeutisch onderwijs wordt genoten, verschillende werkplaatsen en ateliers zijn, waar de jongeren en volwassenen vaardigheden leren en toepassen: een weverij, pottenbakkerij, kaarsentrekkerij, papierwerkplaats, een kunstatelier (een samenwerkingsproject met de Nola Hatterman Art Academy in Paramaribo) en een tuin waarin biologisch geteeld wordt. Ook is er een therapeuticum, waar begeleiding in de lichamelijke en sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gegeven.

2.1 Missie Stichting Heilpedagogisch Centrum Matoekoe

Hoe beperkt een kind of jongvolwassene ook mag wezen in zijn of haar mogelijkheden, diep van binnen is de geest net zo compleet als die van ieder ander mens. Aan ons de opdracht om de ware individualiteit achter de mens met een beperking te ontdekken en de persoon op zijn mogelijkheden aan te spreken. Dit betekent dat het beleid van Matoekoe gestalte krijgt vanuit een impuls van gelijkwaardigheid van alle pupillen en medewerkers en het daaruit voortvloeiende wederzijds respect.

De missie moet worden gezien en ervaren op vier niveaus, te weten:

1 Op individueel niveau

Ieder mens heeft onderwijs en/of werk nodig om zich te kunnen ontplooiën en bij te kunnen dragen aan de samenleving. De mens met een ontwikkelingsstoornis heeft daarnaast zorg en dikwijls behandeling nodig. De zorgafhankelijke jongere mag verwachten dat anderen haar/hem als een gelijkwaardig mens met respect en met interesse tegemoet treden. Vanuit deze ontmoeting kan de zorgvraag worden verstaan. De afhankelijke zorgvrager en de zorgverlener bouwen in wederkerigheid aan een menselijke relatie waarin beiden antwoorden kunnen vinden op hun ontwikkelingsvragen. In deze relatie is een heldere visie op elkaars menszijn van cruciaal belang. Een zorgvraag is (ook) een levensvraag die gezien kan worden in het licht van algemene biografische wetmatigheden en van het individuele streven naar zelfverwerkelijking.

2 Op instellingsniveau

Matoekoe werkt vanuit de visie dat ieder mens een individuele en een sociale ontwikkelingsweg gaat. De ontwikkelingsproblematiek wordt gezien als een onderdeel van deze ontwikkelingsweg, die verder reikt dan het huidige leven. In Matoekoe staat het creëren van een gezondmakende cultuur en structuur op het gebied van leven en behandelen voorop, waarin de omgang met elkaar verdiept en waarin de omgevingskwaliteit verhoogd kan worden. Vanuit deze leefcultuur kunnen de jongeren hun ervaringshorizon verbreden en hun eigen ontwikkeling steeds zelfstandiger ter hand nemen.

3 Op het niveau van de Surinaamse samenleving

Matoekoe heeft als missie om zowel jongeren met een ontwikkelingsstoornis als medewerkers in staat te stellen zich met de aarde, de medemens en de Surinaamse samenleving te verbinden en door het ontplooiën van hun talenten te ontwikkelen. Daartoe streeft de Stichting Heilpedagogisch Centrum Matoekoe naar het versterken van de professionaliteit, een intensieve sociale cultuur van gelijkwaardigheid en respect tussen betrokkenen (medewerkers, ouders, pupillen en relaties in de samenleving) die zich kenmerkt door herkenning van ontwikkelingsmogelijkheden, het toerusten van de medewerkers en pupillen en transparantie naar de samenleving. Hierbij is erkenning van het multiculturele element in de Surinaamse samenleving belangrijk. Matoekoe beoogt met haar leerwerkplaatsen haar identiteit te versterken en zichtbaarder te maken in de samenleving.

4 Op het niveau van (wereld)gezondheidszorg

Matoekoe participeert binnen de mondiale beweging voor antroposofische gezondheidszorg die in de Medische Sectie van de Vrije Hogeschool voor Geesteswetenschap, gelegen in het Zwitserse Dornach, haar centrum ziet. De beweging bestaat uit 550 instellingen, waarvan ca. 30 in Zuid Amerika.

2.2 Waar gaan we voor? (Visie)

Centraal staan de hulpvragen van de jongeren. Al het andere is daaraan ondergeschikt. Het onderwijs, de heilpedagogie en ook het creëren of telen van producten, het zijn allemaal hulpmiddelen om aan de centrale opdracht te kunnen werken: **jonge mensen met een beperking de mogelijkheid geven zich naar hun volle potentie te ontwikkelen en zodoende bij te kunnen dragen aan de samenleving**. De medewerkers moeten de visie vanuit eigen leven en ervaring kunnen hanteren. Alleen dan werkt het. In wederkerigheid werken aan elkaars levensperspectieven.

2.3 Doelstellingen Matoekoe

Het doel van Matoekoe is driedelig en kan het best omschreven worden als:

- Het toerusten van kinderen en jongeren zodat ze zo goed mogelijk in de reguliere maatschappij kunnen participeren.
- Het zoveel mogelijk herstellen van ontwikkelingsstoornissen en daar waar herstel niet helemaal mogelijk is, de pupillen zo goed mogelijk leren omgaan met hun beperkingen.
- Zelfredzaamheid binnen de maatschappij vergroten van (jong)volwassenen met een beperking.

2.4 Kernactiviteiten Matoekoe

De kernactiviteiten van Matoekoe zijn als volgt opgedeeld:

- Dagbesteding (onderwijs en werkplaatsen)
- Therapie
- Wonen
- Bevorderen van maatschappelijke zelfredzaamheid

Strategische visie Matoekoe 2017 - 2021

2.5 Doelgroep Matoekoe

De doelgroep van Matoekoe kan worden gedifferentieerd in:

1. kinderen met een ontwikkelingsstoornis als gevolg van een lichte of matige verstandelijke beperking en/of milieubeschadiging.

De indicaties die bij de aanname gelden zijn de volgende:

- Lichte tot matige verstandelijke beperking
- Grondslag voor opname kunnen zijn: verwaarlozing; mishandeling; seksueel misbruik.
- Leeftijd bij opname tussen 6 en 15 jaar
- Verwezen door MOB (medisch opvoedkundig bureau) of Pedologisch Instituut

Een extra criterium voor wonen is dat het kind wees moet zijn of de ouders van het kind moeten uit de ouderlijke macht zijn ontzet.

Hiernaast zijn er ook contra-indicaties voor aanname namelijk:

- Lichamelijke beperking
- Psychiatrische stoornis
- Grensoverschrijdend gedrag

2. Volwassenen van 20 jaar of ouder met een lichte tot matige verstandelijke beperking. Voor deze groep is er nog niet voldoende opvangcapaciteit binnen Matoekoe als het om huisvesting gaat (zie beeldplan, bijlage 3). Op dit moment hebben wij een maximum capaciteit van 3 (jong) volwassenen. In de toekomst willen we deze capaciteit graag vergroten. Wel zijn er werkplaatsen waar nu al meerdere volwassenen overdag werkzaam zijn.

De indicaties die voor huisvesting gelden zijn de volgende:

- Licht tot matige verstandelijke beperking
- Leeftijd van 20 jaar of ouder
- Ontbreken van sociaal vangnet

Hiernaast zijn er ook contra-indicaties voor aanname namelijk:

- Lichamelijke beperking
- Ernstige psychiatrische stoornis
- Grensoverschrijdend gedrag

2.6 Opname capaciteit

Matoekoe heeft een maximale opvangcapaciteit van 60 pupillen in de dagbesteding, van wie er thans maximaal 15 intern kunnen wonen, naast 3 (jong)volwassenen die in een apart huis begeleid zelfstandig wonen.

2.7 Organisatiestructuur

Er is voor de volgende organisatiestructuur gekozen (zie bijlage 1: organogram). Het hoogste orgaan is het bestuur van de stichting dat de complete eindverantwoordelijkheid draagt. De directeur ressorteert rechtstreeks onder het bestuur en heeft als verantwoordelijkheid vorm en inhoud geven aan de organisatie en het door het bestuur vastgesteld beleid. Op inhoudelijke zorgonderwerpen is er een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de directeur en de maatschappelijk werker. Bij afwezigheid van de directeur wordt deze waargenomen door de plaatsvervangend directeur. Deze ressorteert dan rechtstreeks onder het bestuur. De (plaatsvervangend) directeur wordt voor de dagelijkse leiding ondersteund door twee coördinatoren, waarvan de ene verantwoordelijk is voor wonen en de andere voor dagbesteding. De overige afdelingen vallen rechtstreeks onder de (plaatsvervangend) directeur. De afdelingen zijn:

- A. Dagbesteding**
 - **(Voortgezet)Therapeutisch Onderwijs**
 - **Sociaaltherapie**
- B. Therapeuticum**
- C. Wonen**
- D. Maatschappelijke zorg**
- E. Administratie**
- F. Financiële administratie**
- G. Projecten**

In bijlage 4 worden de afdelingen verder toegelicht.

2.8. Personeel

Vanwege de noodzakelijke intensieve begeleiding zijn naar verhouding van het aantal pupillen in vergelijking met andere instellingen in de sector veel mensen werkzaam bij Matoekoe. Op dit moment zijn er 25 medewerkers in dienst en daarnaast maakt Matoekoe gebruik van de diensten van 4 parttime freelancers. Dit aantal is als volgt onderverdeeld:

- Dagbesteding: 6 medewerkers die zowel het (voortgezet) therapeutisch onderwijs verzorgen als de werkplaatsen begeleiden c.q. coördineren (en daarnaast een freelance keramist in de pottenbakkerij, een freelance tuinbegeleider en een freelance begeleider in de papierwerkplaats)
- Therapeuticum: 2 medewerkers (en daarnaast een freelance kunstzinnig begeleider)
- Wonen: 8 woonbegeleiders werkzaam in ploegendiensten en 2 keuken medewerkers
- Maatschappelijk werk: 1 medewerker
- Financiële administratie: 1 medewerker
- Projecten: 1 medewerker
- Administratie: 1 medewerker
- Directeur: 1 medewerker

Van alle medewerkers inclusief de freelancers zijn er 25 vrouwen en 2 mannen.

3 Terugblik

Graag noemen we enkele prestaties die op verschillende niveaus in de afgelopen jaren zijn geleverd:

- Samen met de medewerkers van de organisatie is het toekomstbeeld voor Matoekoe gevisualiseerd. Het resultaat hiervan is het *beeldplan* (zie bijlage 3) dat richting geeft aan de verdere ontwikkeling van Matoekoe;
- Matoekoe heeft samen met 3 andere instellingen meegedaan in het UTSN project om de maatschappelijke en financiële positie van mensen met een beperking te versterken. Het projectvoorstel "Training werkbegeleiders" sluit hier mooi op aan;
- Sinds een aantal jaren krijgt Matoekoe structurele ondersteuning van de Surinaamse overheid middels een exploitatiesubsidie. Dit past ook in het gewenste beeld om meer (financiële) draagkracht te verwerven in Suriname ;
- Matoekoe voldoet aan de eisen die zijn gesteld in de Wet Opvang van het ministerie van Sociale Zaken;
- In het aanleveren van onze financiële stukken zijn wij steeds transparant en duidelijk. Hiervoor hebben wij ook een compliment van het ministerie van Financiën ontvangen;
- Het pilotproject *begeleid wonen* voor 3 jongvolwassenen is succesvol afgerond;
- Met de producten uit de verschillende werkplaatsen, zoals de papierwerkplaats, de potterij en het atelier, worden geleidelijk aan meer opbrengsten gegenereerd;
- Het areaal van de tuin is vergroot, zodat de opbrengst van groenten is verhoogd, de meeropbrengst die niet nodig is voor het eigen gebruik in de keuken wordt verkocht;
- In de tuin is het citrusproject gestart en opgeleverd en aangevuld met zuurzak en papaja:
- Door het drogen van o.a. zuurzakblad-, morenga- en kaneelblad kunnen diverse theesoorten worden verkocht;
- Het *schapenproject* is gestart;
- Lerend werken: voor de door hen in de tuin gewerkte uren ontvangen de pupillen sinds 2016 een vergoeding conform de wet minimumloon; dit geldt eveneens voor 2 intern opgeleide pupillen die huishoudelijke taken verrichten ontvangen (sinds 2015).

Op deze mooie resultaten kan verder gebouwd worden. De strategische keuzes die we maken om de komende 5 jaar met de huidige economische situatie onze koers te bepalen worden in het volgende hoofdstuk verder uitgewerkt.

4 Onze strategische keuzes

In dit hoofdstuk worden de strategische keuzes voor de komende 5 jaar beschreven. In bijlage 2 worden de keuzes in de vorm van een *planning* nog eens weergegeven.

4.1 Groot onderhoud gebouwen

De gebouwen van Matoekoe zijn (dringend) aan (groot) onderhoud toe. Om de juiste keuzes te kunnen maken m.b.t. renovatie, sloop of nieuwbouw is het belangrijk om inzicht te krijgen in de noodzakelijke werkzaamheden en het tijdstip waarop ze moeten plaatsvinden (urgentie). In het *beeldplan* (zie bijlage 3) wordt ook duidelijk welke richting we op willen. De basis hiervoor is een onderhoudsplan inclusief calculaties. (Projectvoorstel: Groot onderhoud gebouwen)

4.2 Opleiding en interne scholing

Nieuwe en huidige medewerkers krijgen regelmatig bij- en nascholing aangeboden afhankelijk van hun scholingsbehoefte. Dit gebeurt zowel op individueel niveau als in teamverband. Matoekoe wil de komende jaren inzetten op het versterken van de beroepshouding van alle medewerkers t.a.v.:

- Omgaan met seksualiteit
- Basiskennis antroposofisch mensbeeld
- Basiskennis ziektebeelden
- Geweldloze communicatie
- Verzorgende handelingen/EHBO
- Hygiëne
- Pedagogische houding en -communicatie
- Gezonde voeding
- Cultuur en spel

Omdat er geen basisopleiding voor de gehandicaptenzorg is in Suriname wil Matoekoe i.s.m. professionals uit Suriname en Nederland modules aanbieden m.b.t. bovenstaande thema's. In eerste instantie worden de trainingen gefinancierd uit eigen middelen, indien succesvol kunnen ook andere instellingen tegen betaling medewerkers laten deelnemen. Punt van onderzoek is of d.m.v. de samenwerking met het Polytechnisch College een opleiding geaccrediteerd en/of gefinancierd kan worden van overheidswege. (Projectvoorstel: Opleiding en interne scholing)

4.3 Ontwikkelen van werkplaatsen

De huidige werkplaatsen van Matoekoe zijn voornamelijk gericht op leren, ervaren en creatief bezig zijn. Dit heeft zijn oorsprong in het feit dat Matoekoe als kinderinstituut is begonnen. Volwassenen met een verstandelijke beperking vragen echter een andere, specifieke aanpak waarbij de beroepsontwikkeling centraal staat. De bestaande werkprocessen zullen opnieuw worden bekeken en ingericht. De eerste werkplaats die bij de kop wordt gepakt is de Tuinderij. Hiertoe is een projectvoorstel "*Training werkbegeleiders*" opgesteld. Vanuit dit traject worden ook de andere werkplaatsen kritisch bekeken en werkleiders opgeleid. Eventueel worden nieuwe, bedrijfsmatige activiteiten gestart met een productief karakter zoals bijvoorbeeld de productie van kokosolie of het bottelen van bronwater.

4.4 Uitbreiden Wonen voor volwassenen

Matoekoe wil meer mogelijkheden van beschermd wonen voor volwassenen met een verstandelijke beperking realiseren op het eigen terrein en in tweede instantie daarbuiten (zie ook het *beeldplan*). Hiervoor zijn gebouwen en deskundige medewerkers nodig. (Projectvoorstel: Uitbreiden mogelijkheden wonen voor volwassenen)

4.5 Professionaliseren bedrijfsorganisatie

De bedrijfsvoering is op dit moment afhankelijk van enkele personen waarbij veel informatie verloren kan gaan als zij wegvallen. Met het beschrijven en in kaart brengen van belangrijke bedrijfsprocessen in protocollen wordt de bedrijfsvoering gemakkelijker over te dragen en hoeft er minder ad hoc gewerkt te worden. Voor de financiële afdeling kan gestart worden met het opzetten van een "Planning en Control Cyclus" inclusief belangrijke rapportages. Daarnaast kunnen ook personele processen in kaart worden gebracht (functionerings- en beoordelingsgesprekken, opleidingen, etc). Het digitaliseren van belangrijke documenten en bedrijfsprocessen zorgt er ook voor dat de bedrijfsvoering gemakkelijker en professioneler wordt. (Projectvoorstel: Professionaliseren bedrijfsorganisatie)

4.6 Verbeteren begeleidingstraject

Om de deskundigheid van de medewerkers te bevorderen en het volledige zorgproces te verbeteren is een samenwerking met professionals (bijv. een orthopedagoog/gedragsdeskundige) wenselijk. Er kan gestart worden met het in kaart brengen van de huidige situatie en wat er gewenst is. (Projectvoorstel: Verbeteren begeleidingstraject/zorgproces)

4.7 Zichtbaarheid producten

Met het professionaliseren van de werkplaatsen zal ook de kwaliteit van de producten van Matoekoe worden verhoogd. Daarbij is het van belang dat onze producten zichtbaar(der) worden op diverse plekken in Suriname. Het doel is om meer afzet te creëren voor onze producten, waardoor er gestaag meer inkomsten gegenereerd kunnen worden. (Projectvoorstel: Zichtbaarheid producten)

4.8 Milieu

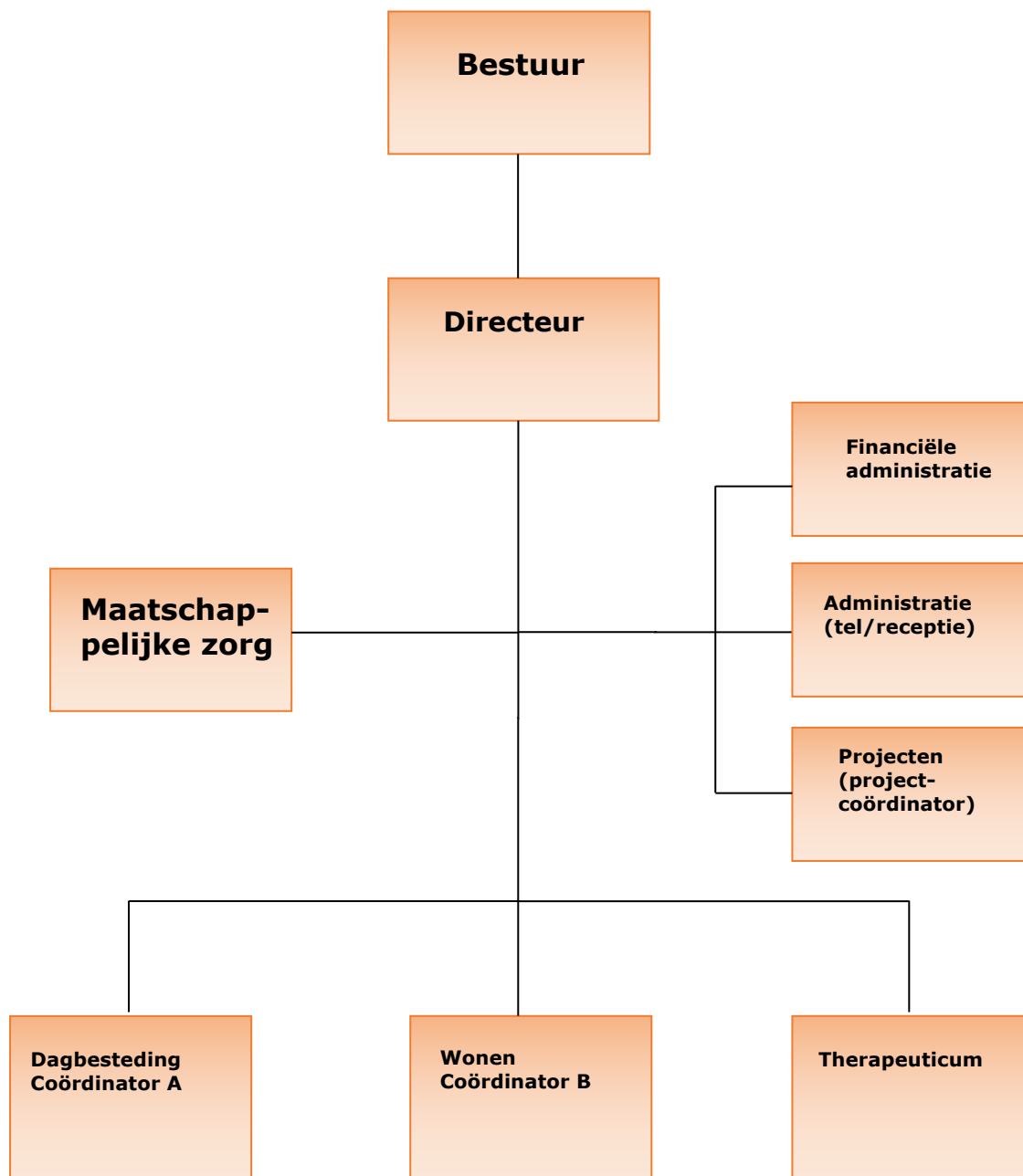
Matoekoe is een instelling die het milieu hoog in het vaandel heeft staan. Wij willen het overmatig gebruik van natuurlijke hulpbronnen verkleinen en voorkomen dat de natuur en het landschap sterk aangetast worden. Om hieraan te voldoen maken wij gebruik van zoveel mogelijk natuurlijke materialen, willen wij onder andere gebruik maken van zonnepanelen en het gebruik van de huidige waterputten op het terrein van Matoekoe optimaliseren. Voor wat energie en water betreft anticiperen wij op het reële vermoeden dat de energie- en waterkosten nog verder zullen stijgen. Daarnaast kunnen wij op termijn ook met de Electriciteitswet die dit jaar van kracht is geworden energie terug leveren aan de Energie Bedrijven Suriname. Hiermee kunnen wij ook onze energierekening verlagen. (Projectvoorstel: Gebruik natuurlijke hulpbronnen)

4.9 Uitgangspunten strategische keuzes

Matoekoe is een instelling die het voor de dekking van de exploitatiekosten grotendeels van subsidie(s) en donaties moet hebben. Ook onze sponsors en donateurs hebben met de huidige economische situatie te maken. De economische recessie verkleint ons financieel vermogen en vergroot onze maatschappelijke opgave. Dit dwingt ons om goed na te denken over onze investeringen.

Voor de continuïteit op lange termijn is het noodzakelijk dat we ons vermogen op peil houden. Transparantie bij financiële investeringen is belangrijk zodat we kunnen verantwoorden waar en met welk doel deze investeringen hebben plaats gevonden. Dit geldt ook voor onze bedrijfsvoering. Daarbij streven we naar het verhogen van de productiecapaciteit.

Bijlage 1: Organogram

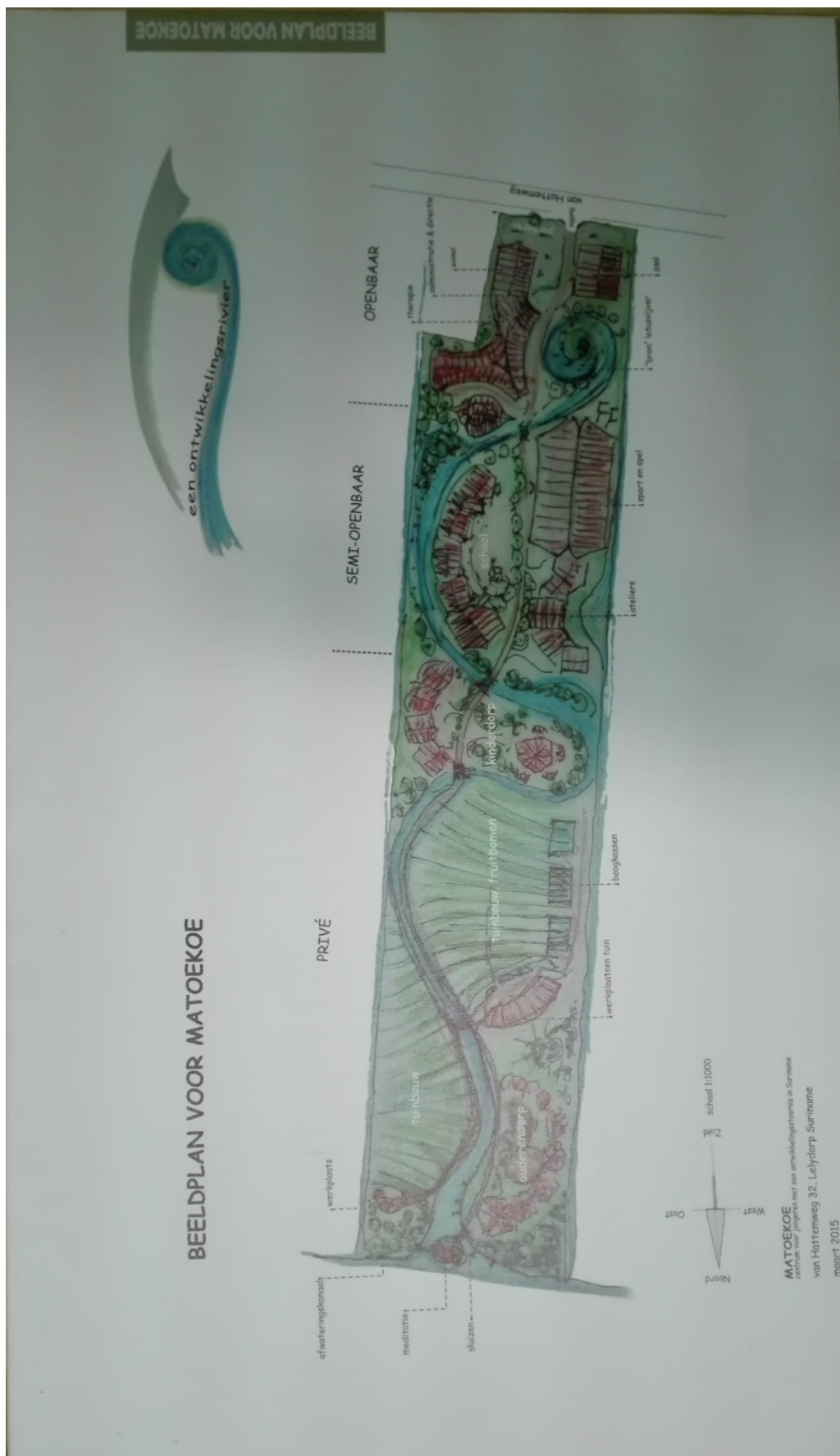

Bijlage 2: Planning strategische keuzes

Projecten	Budget aanwezig?	2017	2018	2019	2020	2021
Grootonderhoud 1. Projectvoorstel schrijven voor conditiemeting 2. Uitvoeren conditiemeting 3. Advies externe partij inclusief kostencalculatie onderhoud o.b.v. conditiemeting 4. Projectvoorstel schrijven 5. Uitvoeren onderhoud 6. Oplevering	Deels	X X X	 X X	 X		
Opleiding en interne scholing 1. Projectvoorstel schrijven basisopleiding en bij- en nascholing 2. Uitvoeren basisopleidingen en bij- en nascholing (incl. onderzoek accreditatie i.s.m. PTC) 3. Oplevering	NVAZ (geen geld, wel menskracht)	X X	 X	 X	 X	 X
Ontwikkelen werkplaatsen 1. Projectvoorstel "Training werkbegeleiders" indienen 2. Uitvoeren project 3. Oplevering	Deels	X X	 X X			
Uitbreiden wonen volwassenen 1. Projectvoorstel schrijven 2. Uitvoeren project 3. Opleveren project	Nee		X X	X	X	
Professionaliseren bedrijfsvoering 1. Belangrijke bedrijfsprocessen in kaart brengen (o.a. financieel en personeel) 2. Oplevering bedrijfsprocessen 3. Digitaliseren belangrijke bedrijfsprocessen	Nee	X X	 X X			

en belangrijke documenten 4. Opnemen in huidige bedrijfsvoering			X			
Verbeteren begeleidingstraject 1. Projectvoorstel schrijven 2. Uitvoeren 3. Opnemen in huidige bedrijfsvoering	Nee		X X X			
Zichtbaarheid producten 1. Projectvoorstel schrijven 2. Uitvoeren 3. Onderhouden	Nee	X X	X X	X X	X X	X X
Milieu (gebruik natuurlijke hulpbronnen) 1. Projectvoorstel schrijven 2. Uitvoeren 3. Opleveren	Nee		X X X			

Bijlage 3: Beeldplan

Bijlage 4: Uitwerking afdelingen

In deze bijlage wordt elke afdeling verder toegelicht.

A. Dagbesteding

De Dagbesteding kent de volgende afdelingen en aandachtsgebieden.

- Therapeutisch Onderwijs (TO)
 - Toepassing theoretische kennis
 - Ontwikkelen van grove en fijne motoriek
 - Lichaamskennis
 - Psychomotorische ontwikkeling
 - Zindelijkheidsstraining
- Voortgezet Therapeutisch Onderwijs (VTO)
 - Toepassing theoretische kennis
 - Schoolse vaardigheden
 - Verkeerskennis
 - Omgaan met geld
 - Thematisch leren
 - Werken met beeldmateriaal
- Sociaaltherapie (ST)

De Sociaaltherapie is gericht op de ontwikkeling van talenten en het aanleren van vaardigheden. De activiteiten die hieronder worden weergegeven vinden plaats in werkplaatsen en het atelier.

 - Weverij (o.a. manden) en vlechtwerk (o.a. tassen)
 - Textiel werkplaats (textiele vaardigheden en naaien)
 - Tuin (tuinieren, planten en kweken van groenten en andere gewassen)
 - Keuken (koken)
 - Atelier (schilderen, keramiek)
 - Papierwerkplaats (vervaardigen van bananenpapier en papier marmeren)
 - Kaarsentrekkerij
 - Muziek
 - Lichaamsbeweging

Overlegvorm: Eenmaal per maand vindt het 'teamoverleg' plaats om 'afdelingoverstijgende/organisatorische' kwesties te bespreken en indien nodig gezamenlijk met oplossingen te komen. Daarnaast vindt er 1x per week voor de dagbesteding overleg plaats (inhoudelijk en organisatorisch) en voor wonen 1x per 2 weken werkoverleg (inhoudelijk en organisatorisch).

De werkplaatsen zijn voor de jongvolwassenen vanaf 18 jaar een opstap naar een zelfstandig volwassen leven. In het werk worden niet alleen de technische vaardigheden aangeleerd, maar ook het samenwerken met anderen, het krijgen en uitvoeren van instructies, het verkrijgen/ vergroten van werkverantwoordelijkheid en het vergroten van de maatschappelijke zelfredzaamheid. Omdat niet alle jongeren direct klaar zijn voor een zelfstandig leven in de maatschappij worden op het terrein van Matoekoe beschermde woon- en werkplaatsen gerealiseerd.

De aansturing van de dagbesteding valt onder de afdelingscoördinator, die verantwoording is verschuldigd aan de (plaatsvervangend) directeur.

B. Therapeuticum

De therapie afdeling heeft zijn huidige vorm gekregen sinds het therapeuticum is gebouwd. Al ver daarvoor werden ook verschillende therapeutische behandelingen gegeven, zoals bijvoorbeeld massages, inwrijvingen, bewegingslessen. Er is kunstzinnige begeleiding en spelbegeleiding aanwezig, maar er is nog behoefte aan een kunstzinnig therapeut.

Door het ontbreken van een kunstzinnig therapeut wordt er op dit moment alleen kunstzinnig gewerkt onder begeleiding van een ervaren medewerker. Naast de behoefte aan een kunstzinnig

therapeut is er ook behoefte aan een ervaren en opgeleide pedagoog met een antroposofische achtergrond. Beide functies zijn part-time nodig.

Naast de verschillende therapievormen zijn er twee belangrijke activiteiten die vanuit het therapeuticum worden geïnitieerd: de observatiebespreking en de centrale kindbespreking.

- Wat is kunstzinnige begeleiding?

Kunst kan een grote rol spelen in het ontwikkelen van mogelijkheden van kinderen, m.n. waar het gaat om de communicatie, en in het verwerken van trauma's en psychische problemen. Bij kinderen met een verstandelijke beperking hebben we vaak te maken met (verborgen) problematiek die voor de omgeving moeilijk waarneembaar is omdat het kind bijvoorbeeld niet spreekt of onbegrepen gedrag vertoont.

Zowel kunstzinnige activiteiten als kunstzinnige therapie kunnen bijdragen aan het welzijn. De activiteiten worden op verschillende manieren aangeboden en goed begeleid. Indien er gericht therapeutisch gewerkt wordt is er een goede vertaling van de diagnose en de aanwijzingen van de behandelaar naar de toepassing van kunst als medicijn, samen met eventuele andere interventies zoals medicamenten en orthopedagogische begeleiding. Net als bij medicijnen kan bij onjuiste toepassing van de kunst een contra-productieve werking optreden of gewenning ontstaan. Het is belangrijk dat er een goede afwisseling is tussen perioden waarin therapeutisch gewerkt wordt en waarin dit niet gebeurt. Als een kind voortdurend onder therapie staat vraagt dit veel van krachten die ook op andere manieren voor groei nodig zijn.

- Toelichting therapie en zorg

In de eerste zes weken dat een kind op Matoekoe meedraait in de dagbesteding wordt het dagelijks geobserveerd. Als het mogelijk is zal de oudere pupil wekelijks op een andere plek ervaring opdoen. Voorafgaand aan de observatiebespreking wordt een vragenlijst ingevuld met vragen zoals: wat doet de pupil in de werkgebieden? Hoe zijn de spraak en ontwikkeling? Hoe gaat de pupil met anderen om? Hoe is de stemming? Hoe vindt de pupil het om op school te zijn? Na zes weken volgt de observatiebespreking waarin naast deze vragen de medische gegevens en de ernst van de beperking aan de orde komen. Aan de bespreking, die is bedoeld om een zo duidelijk mogelijk beeld van de pupil te krijgen, wordt deelgenomen door: directeur, medewerkers van de therapieafdeling, maatschappelijk werkster, begeleider(s) dagbesteding en (indien van toepassing) begeleider wonen.

Dezelfde actoren en ouder(s) nemen ook deel aan de centrale kindbesprekingen (bij pupillen vanaf 18 jaar: ontwikkelingsbespreking genoemd) tijdens welke steeds één pupil centraal staat. Gekeken wordt naar de ontwikkeling in het afgelopen jaar en het plan voor het komend jaar.

Verschillende therapievormen

Bij twee uitwendige therapievormen wordt de huid als waarnemingorgaan aangesproken. De etherische oliën die gebruikt worden werken diep tot in het organisme door. Het zelfhelend vermogen wordt daardoor gestimuleerd. We onderscheiden inwrijven en baden.

- Inwrijving

Bij een inwrijving wordt etherische olie op een specifieke ritmische wijze op het lichaam aangebracht. Het is een zachte massage waarbij de huid verzorgd wordt. De pupil wordt ingewreven en daarna ingepakt in een laken om de warmte zoveel mogelijk vast te houden. Tijdens de rust die daarop volgt krijgt het lichaam de kans de inwrijving diep door te laten werken. Er wordt dan vaak een zingevend verhaal voorgelezen.

Deze behandeling wordt aanbevolen voor kinderen die onvoldoende lichaamsgevoel hebben, erg gespannen zijn, bij slaapproblemen, buikpijn of obstipatie, maar ook voor kinderen met huidproblemen, kinderen die overgevoelig zijn voor prikkels van buitenaf, druk zijn of angstig gedrag vertonen. Door de inwrijving ervaart het kind zijn eigen grens, wordt meer lichaamsbewust en komt tot rust. Het natuurlijke ritme wordt hersteld, het werkt harmoniserend en verbetert de nachtrust.

- Baden

In het bad wordt etherische olie toegevoegd aan het badwater en tijdens het baden wordt door de behandelaar het water in bepaalde patronen in beweging om het lichaam heen gebracht. Een veel gebruikte beweging is de lemniscaat vorm. Deze heeft een vitaliserende en harmonische werking. Na het baden is er een rust periode om alles dieper in te laten werken. Baden worden gebruikt voor pupillen met huidproblemen, verkramping, voor extra verzorging en hygiëne. Rustgevende ontspanningsbaden zijn voor getraumatiseerde kinderen en warmte baden zijn bedoeld om de doorbloeding te vergroten. Voor pupillen waarbij van verwaarlozing en/of ondervoeding sprake is kunnen voedingsbaden weldadig zijn, een voedingsbad wordt samengesteld uit een aantal natuurlijke ingrediënten, zoals bijvoorbeeld honing, ei en melk.

Kunstzinnige therapie

De kunstzinnig therapeut verzorgt de verbinding tussen de hulpvraag en de behandeldoelen door gerichte kunstzinnige oefeningen. De middelen die gebruikt worden zijn verschillende manieren van tekenen, op nat papier schilderen en boetsen. Zij hebben allen hun eigen specifieke werking op lichaam en psyche en kunnen daardoor genezend worden ingezet. Zelf actief kunstzinnig bezig zijn spreekt de gezonde kern van de mens aan. Wat uit evenwicht is geraakt kan weer meer in balans gebracht worden. Met name waar het gaat om de meer complexere problematiek die ontstaat bij kinderen die verwaarloosd en/of getraumatiseerd zijn en/of bij wie sprake is van gedragsproblematiek, wordt kunstzinnige therapie aanbevolen.

Spelbegeleiding

Bij spelbegeleiding worden de cognitieve-, sociale-, emotionele-, motorische-, zintuiglijke- en taalontwikkeling gestimuleerd. Alle ontwikkelingsgebieden worden positief beïnvloed. Spelbegeleiding wordt ingezet om het kind (weer) te leren spelen of het spelend iets te leren. Het kind wordt door te spelen nieuwsgierig naar zijn omgeving waardoor het leert. Voor ieder kind is het belangrijk om de mogelijkheid en de ruimte te krijgen om zich via het spelen te kunnen ontwikkelen. Op Matoekoe komen de jongere kinderen naar de spelbegeleiding om samen te leren spelen, de nadruk ligt hier vooral op de sociale ontwikkeling.

Spraakoefeningen

Spreken leer je door nabootsing, spraak is een belangrijke stap in de ontwikkeling van het kind. Bij ontwikkelingsstoornissen kan het zijn dat spreken moeilijk op gang komt. Eerst moet de motorische ontwikkeling op gang gebracht worden. Spreken is een subtielere vorm van bewegen. Vormen en klanken van woorden worden geoefend waarbij bewegingsoefeningen zoals klappen, huppelen en gebaren ondersteuning geven aan de spraakoefeningen. Spraakoefeningen worden aanbevolen als een kind onduidelijk of niet vloeiend spreekt of letters weglaat, maar ook als een kind geremd is, onzeker, angstig, onrustig, overactief of vermoeid. Spraakoefening met als resultaat beter leren spreken geeft zelfvertrouwen.

Bewegingsles

De bewegingslessen zijn indertijd opgestart voor kinderen die moeilijk in beweging kunnen komen, met name de kinderen met het syndroom van Down. De specifieke oefeningen hebben uitwerking op de endocriene klieren.

De aansturing van het therapeuticum en de kunstzinnige begeleiding vallen rechtstreeks onder de (plaatsvervangend) directeur.

C. Wonen

In de woongroep verblijven maximaal 15 kinderen/jongeren in 24-uurs zorg, waarbij steeds 2 begeleiders aanwezig zijn. Gedurende de schooltijden zijn de kinderen ingedeeld in de activiteiten van de Dagbesteding. In de Woongroep wordt hiernaast ook nog gedaan aan corvee onder begeleiding en aan sport en spel.

In 2013 is op het terrein van Matoekoe een voormalige medewerkerswoning gerenoveerd om min of meer zelfstandig wonen voor 3 volwassen pupillen mogelijk te maken. Uit deze pilot is gebleken dat begeleiding noodzakelijk is. In de begeleiding ligt een grote nadruk op het begeleiden naar zelfredzaamheid i.p.v. verzorgen, zoals dat bij de jonge kinderen wel gepast is.

De aansturing van Wonen valt onder de coördinator Wonen. Bij afwezigheid van de coördinator Wonen valt de aansturing rechtstreeks onder de (plaatsvervangend) directeur.

D. Maatschappelijke zorg

Onder de Maatschappelijke zorg vallen de Intake, Resocialisatie en de Nazorg. De maatschappelijk werker (hierna aangeduid als MW) heeft tot taak het verzorgen van de gang van zaken rond het traject van aanmelding tot plaatsing/start zorg of dagbesteding. Dit geldt voor alle aanmeldingen voor Matoekoe, inclusief de aanmeldingen voor interne (door-) plaatsingen en hulpverlening. Uit dien hoofde is de MW belast met de coördinatie en regie van de processen en bewaking van procedures. De MW verzorgt de communicatie met ouders/verwijzers tot het moment van opname/start zorg/dagbesteding. Voorts wordt er gezorgd voor adequate dossiervorming en – beheer.

Intake

Door een goed omschreven intakeprocedure vindt een goede afstemming plaats van het zorg- en behandel aanbod binnen Matoekoe. De volgende instanties zijn betrokken bij het begin van de intakeprocedure:

- **MOB** Medisch Opvoedkundig Bureau
- **PI** Pedologisch Instituut
- **BSO** Bureau Speciaal Onderwijs

Hiernaast zijn er ook Dienstverlenende instanties die in het kader van de Intakeprocedure zowel Matoekoe als de bovengenoemde 3 instanties van informatie moeten voorzien, namelijk:

- BUFAZ – Bureau Familierechterlijke Zaken
- Opa Doeli Centrum: afdeling Jeugdpolitie, Jeugdzaken
- Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting:
 - Dienst Gehandicaptenzorg,
 - K.M.W.- Kategoriaal Maatschappelijk Werk.

Het intakeproces bestaat uit de volgende twee deelprocessen:

- *De aanmelding:* het aanmeldpunt van Matoekoe wordt gevormd door de MW. Het aanmeldpunt heeft een faciliterende taak voor de afdelingen van Matoekoe. Het is het eerste aanspreekpunt voor ouders/wettelijk vertegenwoordigers en verwijzers/plaatsers. Het aanmeldpunt verstrekt telefonisch of schriftelijk informatie over de aanmeldprocedure en het zorg- c.q. dagbestedingaanbod in het algemeen, geeft zonodig adviezen hierover en neemt aanmeldingen in ontvangst.
- *De intake:* Het intake team bestaat uit de MW en de directeur (is degene die het eindbesluit tot aanname goedkeurt). Bij plaatsing volgen de coördinator Dagbesteding en de coördinator Wonen (bij interne plaatsing) het zorgbeleid, procedures of casuïstiek voor zover de bevoegdheden van de leden dat toelaten. De directeur beslist over de samenstelling van het intake team. De orthopedagoog/gedragsdeskundige beoordeelt de hulpvraag met betrekking tot de inpasbaarheid in het zorg- en behandel aanbod en besluit hierover. De MW en directeur vervullen voor het team een klankbordfunctie, en adviseren gevraagd en ongevraagd ten aanzien van algemeen beleid (doelgroepen, algemene behandelvisie) en toetsen het beleid van het intake team aan het algemeen strategisch beleid van de instelling alsmede aan algemene wet- en regelgeving.

Resocialisatie

Zoals reeds is aangegeven bij de doelstellingen streven we er bij Matoekoe naar om de kinderen zodanig toe te rusten dat ze zo goed mogelijk in de reguliere maatschappij kunnen participeren. Afhankelijk van de mate van beperking en de voortgang die geboekt wordt gedurende de verschillende fases binnen het ontwikkelingsproces van een pupil kan door de MW de mogelijkheid bekeken worden om een pupil geplaatst te krijgen in het regulier arbeidsproces buiten Matoekoe. Dit gebeurt uiteraard in overleg en na afstemming met de ouders c.q. familie van de pupil, waarbij ook afspraken worden gemaakt over voortgangsrapportages.

Nazorg

Indien een pupil de maximum leeftijd heeft bereikt van 25 jaar en/of het volledig ontwikkelingsproces binnen Matoekoe heeft afgerond moet de pupil terug naar de thuissituatie (indien mogelijk en aanwezig). Matoekoe heeft de verantwoordelijkheid om erop toe te zien dat de kinderen/ jongeren zo goed mogelijk terecht komen, zowel thuis als in de werksituatie (indien sprake is van deelname aan het arbeidsproces). Dit gebeurt in de vorm van huisbezoeken die worden afgelegd door de MW, waarbij de ontwikkeling en eventuele andere bijkomende zaken worden besproken.

De aansturing van de maatschappelijke zorg valt onder de (plaatsvervangend) directeur.

Strategische visie Matoekoe 2017 - 2021

E. Administratie

Onder de administratie valt de receptioniste/telefoniste. De receptioniste/telefoniste faciliteert ontvangsten van donateurs, verricht telefonisch en licht administratief werk. Daarnaast valt de verkoop van de vervaardigde producten door de pupillen ook onder de receptioniste/telefoniste. Het toezicht op de uitvoering van de taken van de in het kader van lerend werken intern opgeleide (jong)volwassenen die huishoudelijke werkzaamheden verrichten valt ook onder toezicht van de receptioniste/ telefoniste.

De aansturing van de administratie geschiedt door de (plaatsvervangend) directeur.

F. Financiële administratie

De financiële administrateur dient erop toe te zien dat alle financiële uitgaven en inkomsten rechtmatig en verantwoord geschieden en worden vastgelegd in kas- en bankboeken. De functionaris is ook verantwoordelijk voor de personeels- en salarisadministratie, de voorraadadministratie, de administratie van de ouderbijdragen, van de verkopen van de producten, van de donaties in natura en van de materiële activa.

In samenspraak met de directie en de penningmeester levert de financieel administratieve functionaris stukken aan voor de aanvraag en verantwoording van de overheidssubsidie.

Het streven is erop gericht dat de jaarrekening binnen 5 maanden na afloop van het boekjaar is gecontroleerd en voorzien van een goedgekeurde verklaring van de accountant.

De financiële administratie valt operationeel onder de (plaatsvervangend) directeur in samenspraak met de penningmeester van het bestuur.

G. Projecten

Sinds oktober 2016 is er een projectcoördinator in dienst bij Matoekoe. De projectcoördinator is medeverantwoordelijk voor het schrijven van de strategische visie en de daaruit voortvloeiende projectvoorstellen. Zij begeleidt, beheert en rapporteert over verschillende projecten en komt met initiatieven om Matoekoe financieel minder afhankelijk te maken van donaties, sponsoring en subsidies.

De aansturing van de projectcoördinator geschiedt door de (plaatsvervangend) directeur.